

Visie Nederlands in het basisonderwijs

Uitgangspunten

1. Nederlands verbindt
2. Met klanken en letters aan de slag in de kleuterklas
3. Rijke teksten als basis voor een diep leerproces
4. Teksten begrijpen over de leergebieden heen

1. Nederlands verbindt

Taal is een deel van je identiteit. Je eerste levensjaren groei je op in de thuisomgeving en met je thuistaal. In de basisschool erkennen we respectvol die thuistaal én zetten we in op Nederlands als leer- en verbindingstaal.

Kinderen leren op school in een krachtige leeromgeving waarin hun taalvaardigheid wordt gestimuleerd. Ze ontdekken de Nederlandse taal al spelend en onderzoekend. Van bij de start in het kleuteronderwijs daagt de leraar de leerlingen veelvuldig uit om in interactie te gaan, zowel schriftelijke als mondeling. De dagelijkse routine wordt verrijkt met een sterke taalsteun en taalfeedback. Daarnaast is er ook aandacht voor effectieve instructie bij het leren van taal. De leraar biedt enkele technische vaardigheden specifiek, opbouwend en met gerichte instructie en inoefening aan.

Nederlands verbindt je bovendien met de samenleving en cultuur waarin je woont en leert. Nederlands ondersteunt daardoor je verdere identiteitsontwikkeling. Dit uitgangspunt is het uitgangspunt voor de attitudes Nederlands.

2. Met klanken en letters aan de slag in de kleuterklas

Ontluikende geletterdheid start vroeg in de kleuterschool via het impliciet en expliciet leren van taal. Tijdens deze onderwijsperiode zetten we zowel in op betekenis en vorm van de taal. Kinderen ontdekken klanken, kunnen ze correct uitspreken en maken de klank-letterkoppeling.

Leer Lokaal zet het betekenisvol en veelzijdig verkennen van klanken en het oefenen op klank-letterkoppeling expliciet in de focus in de kleuterschool.

3. Rijke teksten als basis voor een diep leerproces

Dit leergebied legt de nadruk op rijke en gevarieerde (mondelijke en schriftelijke) teksten. Ze bieden kansen om woordenschat en kennis te verruimen en te verdiepen en tegelijk in te zetten op (lees)motivatie.

'Rijke teksten zijn authentieke teksten over levensechte, herkenbare thema's. Ze hebben een duidelijke structuur, origineel taalgebruik en een gevarieerde woordenschat: in de tekst komen zowel frequent als minder frequent gebruikte woorden voor. Er staan signaal- en verbindingswoorden tussen de zinnen, en de verschillende alinea's en hoofdstukken van de tekst vormen inhoudelijk een geheel.' (Nederlandse taalunie, 2022).

Een gevarieerd tekstaanbod sluit aan bij de leefwereld en interesses van de leerlingen. De teksten bieden het kind zowel een spiegel als een venster: kinderen lezen teksten waarin ze zich enerzijds herkennen en van waaruit ze anderzijds de wereld verder verkennen. De teksten worden hierbij niet ontdaan van moeilijke woorden of vereenvoudigd.

Leer Lokaal biedt leerlijnen 'rijke en gevarieerde teksten' voor lezen, luisteren, spreken en schrijven.

4. Teksten begrijpen over de leergebieden heen

Begrijpend luisteren en begrijpend lezen zijn geen taalvaardigheden die geïsoleerd binnen het leergebied Nederlands worden geoefend. Een thematische werking - vertrekkend vanuit een wereldoriënterend onderwerp en een gevarieerd aanbod aan rijke teksten - biedt kansen tot kennisopbouw, leren en toepassen van ondersteunende strategieën en samenhangende woordenschatontwikkeling.

Leer Lokaal stimuleert geïntegreerd werken. Ik en de wereld en Nederlands zijn sterke partners om kinderen te laten groeien van dagelijks algemeen taalgebruik (DAT) naar cognitieve academische taalvaardigheid (CAT).

Bronnen

Nederlandse Taalunie (2022). Wat zijn rijke teksten. Rijketeksten.org. Geraadpleegd op 20 december 2023 van <https://rijketeksten.org/over-rijke-teksten/wat-zijn-rijke-teksten/>

OVSG (z.d.). Visie op het leren van taal. OVSG. Geraadpleegd op 20 december 2023 van <https://www.ovsg.be/onze-themas/talen/visie-taal-leren>